

WAGEMANS, Maurits (Sint-Lambrechts-Woluwe 15 juni 1922). Broer van **Herman Wagemans**. Was van meet af aan betrokken bij de organisatie van het **Vlaams Nationaal Zangfeest** na de oorlog. De idee daartoe was gerijpt bij zijn broer en **Willelm de Meyer**. Van bij de herinrichting in 1948 tot en met 1991 maakte Wagemans deel uit van de raad van beheer, waarin hij tot 1950 en opnieuw tussen einde 1953 en 1958 als secretaris zetelde. Gedurende meerdere jaren behoorde hij ook tot het zogenaamde inrichtend comité van de zangfeesten. Een groot deel van de jaren 1950 was hij voorzitter van de Antwerpse afdeling van het **Algemeen Nederlands Zangverbond (ANZ)**.

Wagemans was gewonnen voor een radicale invulling van de zangfeesten en stond dan ook achter de voortzetting in het ANZ van de vooroorlogse VNZ-lijn qua volksnationalistische ideologie en doelstellingen. Tegelijkertijd beseftte hij evenwel terdege dat vanuit het belang van het ANZ zelf enige omzichtigheid moest worden betracht om geen gematigder **flaminganten** uit de traditionele katholieke sfeer af te stoten. Daarom steunde hij voluit de eis dat een ANZ-bestuurslid zich diende te onthouden van (partij)politieke activiteiten en ondersteunde de opname van katholieke personaliteiten in het bestuur. In het voorjaar van 1958 trad Wagemans terug als algemeen secretaris omdat hij zich niet kon verzoenen met de programmatie van het volgende zangfeest. Hij bleef wel deel uitmaken van de raad van beheer. Tijdelijk besteedde hij zijn energie vooral aan de afdeling Antwerpen. Einde 1959 trad hij echter terug als voorzitter van de afdeling, officieel "wegens te drukke bezigheden en familielast". Wagemans trad wel nog toe tot het **Vlaams Aktiekomitee voor Brussel en Taalgrens (VABT)** – hij had zitting in het Antwerps Provinciaal Comité van het VABT – en tot de **Vlaamse Volksbeweging (VVB)**. In 1963 maakte hij deel uit van het hoofdbestuur van deze laatste organisatie. Samen met F. Lannoy was hij verantwoordelijk voor de organisatie van het derde algemeen congres van de VVB (Leuven, 9-10 maart 1963). Op 2 februari 1963 ontving hij de **Visser-Neerlandiaprijs**.

Bij de heropstarting van de Antwerpse afdeling van het **Algemeen-Nederlands Verbond** in 1964 was Wagemans dadelijk van de partij. Hij maakte deel

uit van het voorlopig bestuurscollege, waarna hij in het uiteindelijke bestuur de functie van penningmeester kreeg toebedeeld. Deze taak nam hij evenwel slechts gedurende een korte periode op.

Bij de evaluatie van het 42ste zangfeest betreunde Wagemans met anderen dat de voorzitter geen rede had gehouden. Zo werd volgens hem te veel verzaakt aan een radicale toonzetting. Om de jeugd aan te trekken pleitte hij voor een vernieuwing qua liedjeskeuze en qua thematiek (waarbij hij bijvoorbeeld dacht aan de integratie van de milieuproblematiek). Na afloop van zijn bestuursmandaat werd Wagemans in 1992 erebestuurder van het ANZ.

Wagemans, die verlamd was aan de onderste ledematen, stond in 1947 aan de wieg van de Katholieke Vereniging voor Gehandicapten. Van deze vereniging werd hij zowel (algemeen) penningmeester als voorzitter van de Antwerpse afdeling. Sinds 1945 was hij werkzaam bij het Christelijk Verbond van Ziekenfondsen te Antwerpen.

WERKEN: Medewerking aan *Harop!* (1948-1954); *Onder Ons*; – *Kan het niet zo?*, z.j.; – *Ziek zijn met een roze bril*, z.j.; – *Dagboek van een Lourdesbedevaarder*, 1984; – *Ziek zijn, wat doe je ermee?*, 1987; – met M. Waes, *Reisgids voor mensen met beperkingen*, 1997.

LITERATUUR: H. Croonenborghs, 'Van het Vlaams Nationaal Zangverbond naar het Algemeen Nederlands Zangverbond (1940-1952)', in *WT*, jg. 40, nr. 3 (1981), p. 173-186; – id., 'Het ANZ en de Dag van het Vlaamse Lied', in *WT*, jg. 41, nr. 1 (1982), p. 38-51; – L. Schokkaert, 'De katholieke jeugdbewegingen en de Vlaams-nationale zangbeweging. 1945-1960', in *WT*, jg. 45, nr. 2 (1986), p. 93-117; – J. Dewilde en H. Willaert, *"Het lied in ziel en mond". 150 jaar muziekleven en Vlaamse Beweging*, 1987.

GUY LEEMANS